

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2013. évi szeptember hó 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Veszprém i Törvényszék 2012. évi április hó 26. napján kelt 9.B.484/2010/20. számú **ítéletét megváltoztatja**, a börtönbüntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A vádlottat továbbá mellékbüntetésül 2 /kettő/ évi közügyektől eltiltásra **ítéli**.

Az első fokú eljárásban felmerült 295.765.- /Kettőszázkilencvenötezer-hétszázhatvanöt/ Ft bünygyi költséget a vádlott köteles az államnak felhívásra megfizetni.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 3.810.- /Háromezer-nyolcszáz tíz/ Ft bünygyi költség merült fel, melyet a vádlott felhívásra köteles az államnak megfizetni.

Indokolás:

A Veszprémi Törvényszék 2011. október 18., 2012. április 17., április 26. napján tartott nyilvános tárgyalások alapján, az utóbbi napon hozott 9.B.484/2010/20. számú ítéletével a 2009. december 26. napjától 2009. december 29. napjáig őrizetben levő, majd ezt követően 2012. április 26. napjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt állt vádlottat testi sértés büntetében mondta ki bűnösnek (Btk. 170. § (1) bekezdés és (6) bekezdés I. fordulat), ezért 2 év börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 4 próbaidőre felfüggesztette. A kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. Rendelkezett a bűnjelekről és az elkövetési eszközként használt fahusángot elkobozta, a további bűnjel megsemmisítését elrendelte. A felmerült bünygyi költségből 248.492.- Ft bünygyi költség megfizetésére a vádlottat kötelezte, 47.273.- Ft bünygyi költségről megállapította, hogy az állam terhén marad.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést súlyosításért, a vádlottal szemben végrehajtandó börtönbüntetés kiszabása érdekében.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.177/2012/1-I. számú átiratában a fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy indítványozta a vádlottal szemben hosszabb tartamú börtönben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását, vele szemben közügyektől eltiltás alkalmazását, egyidejűleg a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezés mellőzését és a vádlott kötelezését a teljes összegű bűnügyi költség megfizetésére. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

Az ítéletábrá nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló indítványt az átirat tartalmával egyezően fenntartotta. A perbeszédben azzal egészítette ki, hogy álláspontja szerint a vádlott által megvalósított bűncselekményt az új Büntetőtörvény alkalmazásával kell elbírálni arra figyelemmel, hogy a 2012. évi C. törvény 38. § (3) bekezdés megengedi öt évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a büntetés fele részének letöltése után a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét. Az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos rendelkezések egybevetésével azonos büntetési tételkeret mellett a feltételes szabadság kedvezményével az új Btk. alapján történő felülbírálat a vádlottra kedvezőbb.

Az ügyész rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást törvényesen folytatta le, a megalapozott tényállás megállapításához a vádlott, a tanúk vallomásaiból, a szakértői véleményből, okirati bizonyítékokból származó bizonyítékot értékelte. Indokolási kötelezettségének eleget tett. A bűncselekmény minősítése helytálló a rá vonatkozó indokolással együtt. Valóban számos enyhítő körülmény szól a vádlott javára, de az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya jelentős, az elkövetési módja brutális, a sértett többszörös törést szenvedett a fején és a karján, maradandó fogyatékosága fennáll. A vádlott ittas állapotban követte el a terhére rótt cselekményt, az ilyen jellegű erőszakos cselekmények elszaporodtak. Az általános megelőzést nem szolgálja a kiszabott büntetés tartama, az egyéni megelőzést pedig a végrehajtás felfüggesztése. A bűnügyi költség vonatkozásában rámutatott, hogy a szakértők tárgyalási meghallgatása szükséges eljárási cselekmény volt, ezért a költségét a vádlottnak kell viselnie.

A vádlott védője az ítéletábrá nyilvános ülésén az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Perbeszédében kifejtette, hogy védence elismerte a cselekmény elkövetését, ami ugyan nem terjedt ki a bűnösségének elismerésére, viszont a nagyszámú enyhítő körülmények - így a védence büntetlensége, enyhe fokú korlátozottsága, a ténybeli beismerése az a körülmény, hogy mostohaöccsét gondoza, a sértett közrehatása, hogy ittasan hadonászott, amit az ittas vádlott tévesen reagált le, az időmúlás - nem indokolják a büntetésének súlyosítását.

A vádlott felszólalásában csatlakozott védőjéhez.

Személyi körülményeiről elmondta, hogy segélyből él, havi összege 22.800.- Ft.

Az ítélet tábla a bejelentett ügyészi fellebbezés alapján a Be. 348. § (1) bekezdés szerint a megelőző eljárással együtt a Veszprémi Törvényszék ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül. Ennek eredményeként a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezést és a fellebbviteli főügyészség erre vonatkozó indítványát részben alaposnak találta.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást törvényesen folytatta le. A rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban megalapozottan állapította meg a tényállást. Érdemi felülvizsgálatot alkalmatlanná tevő eljárásjogi vagy megalapozatlansági hibát nem vétett. Az ítélet megalapozottságát egyébként az érdekeltek nem is vitatták.

A büntetőeljárás rendelkezéseinek megfelelően tárgyalás anyagává tette az orvosszakértői véleményt, a vádlottat és tanúkat részletesen meghallgatta, ismertette az okirati bizonyítékokat. A bizonyítási eszközökből származó bizonyítékokat értékelése körébe vonta.

A vádlott ténybeli beismerő vallomását összevetette más bizonyítékokkal. **1. tanú** az előzményi és az utócsелеkményekről tett vallomást, a sértett felesége vallomásból is megismerhető volt, hogy mi történt a bűncselekményt megelőzően, hogyan kerültek férjével a vádbeli alkalommal a juh istállóhoz, ahol a vádlottal és **1. tanú**val találkoztak, majd miután hazament, a sértett tovább italozott a vádlottal. A vádlott maga is feltárta az eseményeket. **1. tanú** sértett emlékezetkiesése folytán hiányosan mondta el a cselekmény elkövetése utáni és azt megelőző történéseket, de előadása egybecsengett a többiek vallomásával.

Minderre figyelemmel a vádlott részéről az elkövetés mozzanatait feltáró vallomásának hitelessége nem kérdőjeleződött meg. A vádlott előadása a bántalmazási módját illetően volt ellentmondásos, a nyomozati és a bírósági vallomások közötti eltérést az elsőfokú bíróság úgy oldott fel, hogy a vádlottnak az igazságügyi orvosszakértői véleménnyel nem cáfoltnak a nyomozás során tett előadását fogadta el, miszerint első esetben a vele szemben álló sértett fejét ütötte meg, majd a földre került, hanyatt fekvő sértettet, aki védekezésül a jobb karját maga elé emelte, így az ütés ebben a helyzetben érte.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékként értékelte a nyomozás során beterjesztett alapszakértői véleményt, amit a tárgyaláson meghallgatott orvosszakértő fenntartott. Ennek alapján állapította meg, hogy milyen sérüléseket szenvedett a sértett, aki a bántalmazástól közvetlen életveszélyes állapotba került, illetve maradandó fogyatékossággal járó sérülést szenvedett, mivel a koponyaműtét során fejből csontdarabokat távolítottak el, ami szövetvesztéssel járt.

A sértetti bántalmazás okát a vádlott vallomását elfogadva rögzítette a tényállásban, vagyis az ittas sértett alacsony szintű közreható magatartását, amely abban merült ki, hogy a vádlott nyaka felé hadonászott.

A tényállás megállapításánál tárgyi bizonyítékként szolgált az elkövetés eszköze, bizonyítékként lehetett figyelembe venni a helyszíni szemle jegyzőkönyvének adatait, a vádlott beszámítási képességére vonatkozóan az orvosszakértői véleményt, a meghallgatott tanúk vallomásait, vérvételi jegyzőkönyvi adatokat és egyéb okirati bizonyítékokat.

Az értékelt bizonyítékoknak tükrében a megállapított tényállás teljes mértékben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, ezért a felülbírálat során is irányadó volt, határozatát az ítélet tábla erre alapította.

A vádlott személyi körülményeiben az elsőfokú ítélet meghozatala óta bekövetkezett változás alapján az ítélet tábla annyiban egészíti ki a személyi részt, hogy a vádlott segélyből él, aminek összege havi 22.800.- Ft.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, cselekményének minősítése megfelel az anyagi jogszabályoknak, a rávonatkozó jogi indokolás is helytálló.

A cselekmény elkövetése idején a vádlott fennálló ittas állapota miatt, a tárgyi oldal elemeiből vont le azt a helyes következtetést, hogy az aktuális tudattartalma életveszélyes sérülés okozására terjedt ki. A közepes és súlyos fokú alkoholos állapotban lévő vádlott indulatát az váltotta ki, hogy félreértette a szintén ittas sértett hadonászó mozdulatát. Amikor felszólította a hazamenetelre és a hodályból kituszkolta, a sértett megállt és tovább hadonászott, ekkor sújtott a kihozott bottal a sértett fejének irányába. A földre került sértettet a bottal újra megütötte. A vádlott által alkalmazott erő, az okozott sérülés súlyossága alátámasztják, hogy a vádlott testi sérítés okozására irányuló egyenes szándékkal cselekedett, az eredmény tekintetében pedig legalább az eshetőleges szándéka állt fent. Az általános élettapasztalat alapján, de az állatokkal való foglalatosságból adódó ismeret birtokában is fel kellett ismernie, hogy a nagy erővel, szerszámnyszerűen használt bottal leadott ütés alkalmas arra, hogy töréses sérülést okozzon. A vádlottnak azzal is tisztában kellett lennie, hogy a célzott testtájék, vagyis a fej sérülékeny, így akár életveszélyes állapottal járó sérülés is bekövetkezhet, ebbe a következménybe beletörődött. Az utólagos magatartása, miszerint a bántalmazást megbánta, annak súlyosságát felismerve azonnal segítségül hívta a munkatársát, a tárgyi ismérvek mellett alátámasztja, hogy a sértett életben maradása nem volt közömbös a számára.

A büntetés kiszabás körében az elsőfokú bíróság a súlyosító és enyhítő körülményeket túlnyomórészt felsorolta, a súlyuknak megfelelően értékelte. Ezek körét a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően ki kell egészíteni. A vádlott által elkövetett cselekmény konkrét tárgyi súlyát növeli, vagyis súlyosító tényező a brutális elkövetési mód és az erőszakos jellegű bűncselekmények elszaporodottsága. Nyomatékos súlyosító körülményként kell terhére figyelembe venni a büntetés kiszabásánál azt is, hogy a sértett visszafordíthatatlan maradandó fogyatékoságot szenvedett el.

Az elkövetett cselekmény tárgyi súlyával és a terhére figyelembe vett súlyosító tényezőkkel az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezmény nincs összhangban, a büntetés céljainak elérésére nem alkalmas. A vádlott olyan jellegű bűncselekményt követett el, hogy csak a szerencsén múlt, hogy a közvetlen életveszély nem fordult át halálos eredménnyé, mindezt az időben érkező orvosi segítség akadályozta meg. Sem az általános, sem az egyéni prevenciót nem szolgálja az ilyen tárgyi súlyú bűncselekményért kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése, mert súlytalanná teszi a büntetést. Mindezt értékelve, az ítéletábla a szabadságvesztés büntetés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte, egyidejűleg a vádlottal szemben közügyektől eltiltást is alkalmazott az erre irányuló ügyési indítványnak helyt adva.

Viszont a vádlott javára értékelt enyhítő körülmények, így a vádlott együttműködése a hatóságokkal a cselekmény felderítésében, az időmúlás, a beszámítási képességének enyhe fokú korlátozottsága, olyan nyomatékuak, amelyekre tekintettel a törvényi minimumban megállapított börtönbüntetés tartamának felemelését az ítéletábla nem látta indokoltnak. Ennek megfelelően a büntetési tartam súlyosítását célzó fellebbezésnek nem adott helyt.

Az alkalmazandó jogszabály tekintetében nem osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját, hogy az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény a feltételes kedvezményre vonatkozó szabályok miatt, enyhébb elbírálásra ad lehetőséget. Mivel az ítéletábla megváltoztató rendelkezése a joghátrány vonatkozásában nem érintette a szabadságvesztés büntetés tartamát, az új Btk. feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésének alkalmazására sincs szükség.

Amennyiben az anyagi jogszabályok változnak, a Btk. 2. § alapján az elkövetéskor hatályos Btk. helyett az elbíráláskori új szabályok akkor alkalmazhatók, ha összevetésükkel a bírói mérlegelés eredményeként enyhébb elbírálás lesz a következménye. A másodfokú eljárásra vonatkozó szabályok szerint a felülbírált során vizsgálni kell, hogy indokolt-e a büntetés megváltoztatása. Amennyiben anyagi szabályokat követő volt az elsőfokú bíróság döntése, vagyis a joghátrány törvényes,

akkor a büntetés megváltoztatására nincs lehetőség, ezzel egyidejűleg az új Btk. 38. § (3) bekezdésének figyelembe vételére sincs szükség.

Az új Btk. a 38. § (3) bekezdésének rendelkezése, önmagában nem jelenti az új jogszabály alapján történő felülvizsgálat lehetőségét, mivel a büntetésre irányadó büntetési tételkeret a korábbi szabályozással azonos mértékű, továbbá a szabadságvesztés büntetés kiszabása során alkalmazandó középértékből kiindulva, a büntetésre kiható bűnösségi körülmények alapján, az új jogszabály szerint nem lehetne kedvezőbb az elbírálás, következésképp enyhébb a büntetés. Jelen ügyben akkor nyílna lehetőség a korábbinál valóban kedvezőbb felfüggesztő rendelkezés figyelembe vételével az új jogszabály alkalmazására, ha a felülbírálat során hosszabb tartamú börtönbüntetés kiszabását tartotta volna az ítélőtábla indokoltnak, és az így felemelt büntetésből bocsátaná feltételes szabadságra a vádlottat a büntetés fel részének kitöltése után.

A másodfokú bíróság minderre tekintettel állapította meg, hogy összességében a vádlottra az elkövetéskor, azaz 2009. december 26-án hatályos anyagi jogi szabályok alkalmazásától nem lehet eltérni. Ennek megfelelően a közügyektől eltiltás a Btk. 53.§. és 55.§./1/ bekezdésén alapul. Az első fokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért tért el a főszabálytól, így figyelmen kívül hagyta a büntetés kiszabására vonatkozó, egyértelműen szigorítást jelentő rendelkezéseket, ugyanakkor ténylegesen az elkövetéskor hatályos szabályozást vette alapul a felfüggesztett szabadságvesztésre vonatkozó indokolásában.

A bűnügyi költség vonatkozásában a szakértők tárgyalási meghallgatása nem jelent szükségtelenül felmerült költséget, meghallgatásuk a tényállás felderítése érdekében indokolt volt, e körben osztotta az ítélőtábla a fellebbviteli főügyészség álláspontját és a szakértő tárgyalási jelenlétéhez kapcsolódóan felmerült költség viselésére a vádlottat kötelezte.

Fentiekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a büntetés és a bűnügyi költség vonatkozásában megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit, amelyek törvényesek és megalapozottak a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

A kirendelt védő díjával és útiköltségével kapcsolatban felmerült bűnügyi költségről, amely a másodfokú eljárásban merült fel a Be. 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Győr, 2013. szeptember hó 24. napján

Dr.Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr.Miklós Mária sk.
a tanács tagja, előadó

Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet és a Veszprémi Törvényszék 2012. április 26. napján kelt 9.B.484/2010/20. számú ítéletének megváltoztatással nem érintett része a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2013. szeptember 24. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

kiadó